

Ο περί Σπόρων Νόμος του 1998 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 63(Ι) του 1998

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΣΠΟΡΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΕΙΝΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ
ΓΙΑ ΕΞΑΓΩΓΗ ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σπόρων Νόμος του 1998.

Συνοπτικός
τίτλος.

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν προκύπτει διαφορετικά από το κείμενο—

Ερμηνεία.

«άδεια σπόρων» σημαίνει την άδεια που εκδίδεται σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5·

«βασικός σπόρος» σημαίνει σπόρο που παράχθηκε με την ευθύνη του βελτιωτή ή του διατηρητή, σύμφωνα με τεχνική που είναι αποδεκτή για τη διατήρηση της ποικιλίας και ο οποίος προορίζεται για την παραγωγή πιστοποιημένου σπόρου·

«βελτιωτής» σημαίνει το πρόσωπο που αρχικά δημιούργησε ή ανακάλυψε μια ποικιλία ή εκπρόσωπός του·

«γενετικώς τροποποιημένη ποικιλία» σημαίνει ποικιλία της οποίας το γενετικό υλικό έχει υποστεί αλλαγές, με τρόπο που δε συμβαίνει στη φύση μέσω διασταύρωσης ή/και φυσικού ανασυνδυασμού του DNA (δεσοξυριβοζο-νουκλεϊνικό οξύ).

Σύμφωνα με τον ορισμό αυτό οι τεχνικές γενετικής τροποποίησης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων—

– τεχνικές ανασυνδυασμένου DNA στις οποίες χρησιμοποιούνται συστήματα φορέων,

– τεχνικές που περιλαμβάνουν την άμεση εισαγωγή, σε ένα φυτό, κληρονομήσιμου υλικού που παρασκευάζεται εκτός του φυτού και στις οποίες περιλαμβάνονται η μικροέγχυση, η μακροέγχυση και η μικροέγκλειση,

– τεχνικές σύντηξης κυττάρων (στις οποίες περιλαμβάνεται η σύντηξη πρωτοπλαστών) ή υβριδισμού, με τις οποίες σχηματίζονται ζώντα κύτταρα με νέους συνδυασμούς κληρονομήσιμου γενετικού υλικού, χάρη στη σύντηξη δύο ή περισσότερων κυττάρων μέσω μεθόδων που δεν υπάρχουν στη φύση.

Οι τεχνικές οι οποίες δε θεωρείται ότι οδηγούν σε γενετική τροποποίηση, υπό την προϋπόθεση ότι δε συνεπάγονται τη χρήση τμημάτων ανασυνδυασμένου DNA ή γενετικώς τροποποιημένων φυτών, είναι οι εξής:

– γονιμοποίηση in vitro,

– σύζευξη, μεταγωγή, μετασχηματισμός ή οποιαδήποτε άλλη διαδικασία υπάρχει στη φύση,

– πρόκληση πολυπλοειδίας·

«δείγμα» σημαίνει ποσότητα σπόρου που λαμβάνεται από εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό πρόσωπο από συγκεκριμένη σπορομερίδα για έλεγχο, η οποία κατά το δυνατό περιέχει τα ίδια συστατικά όπως η σπορομερίδα και στις ίδιες αναλογίες·

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

«διατήρηση ποικιλίας» περιλαμβάνει τον πολλαπλασιασμό της ποικιλίας υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την αναπαραγωγή των αρχικών χαρακτηριστικών, τη φυτοϋγεία και την ομοιομορφία της ποικιλίας·

«διατηρητής» σημαίνει το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τη διατήρηση της ποικιλίας·

«δοχείο» σημαίνει κουτί, σάκο, φάκελο ή οποιοδήποτε άλλο μέσο συσκευασίας, που δεν έχει προηγουμένως χρησιμοποιηθεί, στο οποίο περιέχεται σπόρος που προορίζεται για πώληση·

«είδος» σημαίνει κατηγορία φυτών κατά την κοινή βοτανική έννοια·

«εμπορία σπόρων» σημαίνει την προσφορά για πώληση, την έκθεση για πώληση, την πώληση και κατοχή σπόρων με σκοπό την πώληση και οποιαδήποτε δΟΣΟΛΗΨΙΑ στα πλαίσια μεταβίβασης της κατοχής σπόρων από ένα άτομο σε άλλο άτομο·

«εμπορικός σπόρος» σημαίνει σπόρο που μπορεί να αναγνωριστεί ότι ανήκει σε ένα συγκεκριμένο είδος·

«επεξεργασία» σημαίνει αποξήρανση σπόρου, αφαίρεση ξένων, προσβεβλημένων και ατελών σπόρων και οποιουδήποτε άλλου ξένου υλικού, διαχωρισμό σπόρου κατά μέγεθος ή χρώμα, εφαρμογή στο σπόρο χημικού παρασκευάσματος για έλεγχο εχθρών και ασθενειών ή εφαρμογή άλλων χημικών παρασκευασμάτων για διατήρηση της βλαστικότητας των σπόρων, συσκευασία ή εκτέλεση οποιουδήποτε παρόμοιου χειρισμού μετά τη συγκομιδή με σκοπό την προσφορά σπόρου κατάλληλου για σπορά·

«εργαστήριο» σημαίνει το Εργαστήριο Ελέγχου Σπόρων που καθιερύεται και λειτουργεί σύμφωνα με το άρθρο 10·

«ετικέτα» σημαίνει σημείωμα ή άλλο περιγραφικό υλικό, δακτυλογραφημένο, τυπωμένο, αποτυπωμένο, ανάγλυφα αποτυπωμένο ή τυπωμένο με πίεση, πάνω σε δοχείο ή προσαρτημένο στο δοχείο, το οποίο δεν έχει προηγουμένως χρησιμοποιηθεί·

«καθορισμένος» σημαίνει καθορισμένο με κανονισμούς·

«Κανονισμοί» σημαίνει Κανονισμούς που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο·

«κατάλογος ποικιλιών» σημαίνει κατάλογο ποικιλιών που καταρτίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 6·

«πιστοποιημένος σπόρος» σημαίνει σπόρο που προέρχεται από βασικό σπόρο και προορίζεται για σκοπούς άλλους από την παραγωγή πιστοποιημένου σπόρου, αλλά ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή μιας επιπλέον γενιάς πιστοποιημένου σπόρου, αν αυτό είναι επιτρεπτό σύμφωνα με σχέδιο πιστοποίησης σπόρων·

«πιστοποίηση» σημαίνει επίσημο έλεγχο από το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσιικών Πόρων και Περιβάλλοντος κατά τον πολλαπλασιασμό σπόρου για την εξασφάλιση της ταυτότητας της φυτοϋγείας και ομοιομορφίας της ποικιλίας·

«ποικιλία» σημαίνει ομάδα φυτών εντός μιας βοτανικής ταξινομικής μονάδας της κατώτερης γνωστής κατηγορίας, η οποία ομάδα μπορεί—

- να οριστεί από την εκδήλωση των χαρακτηριστικών που προκύπτει από ένα συγκεκριμένο γενότυπο ή συνδυασμό γενοτύπων,
- να διακρίνεται από κάθε άλλη ομάδα φυτών με την εκδήλωση ενός τουλάχιστον από τα εν λόγω χαρακτηριστικά, και
- να θεωρείται μονάδα σε σχέση με την καταλληλότητά της να αναπαράγεται χωρίς μεταβολές.

Η ομάδα φυτών αποτελείται από ολόκληρα φυτά ή από μέρη φυτών εφόσον τα μέρη αυτά είναι ικανά να παράγουν ολόκληρα φυτά·

«προ-βασικός σπόρος» σημαίνει σπόρο μιας γενιάς που αμέσως προηγήθηκε του βασικού σπόρου·

«σπορομερίδα» σημαίνει ποσότητα σπόρου γνωστού βάρους και ιστορικού που μπορεί να αναγνωριστεί·

«σπόρος» σημαίνει το σπόρο καθορισμένων ειδών κατά την κοινή βοτανική έννοια ή φυτική οντότητα στην οποία ο σπόρος αυτός είναι σταθερά εγκλεισμένος, που προορίζεται για σπορά·

«σφράγιση» σημαίνει σύστημα κλεισίματος δοχείου ώστε αυτό να μην μπορεί να ανοίξει ή η ετικέτα του να μετακινηθεί ή το περιεχόμενό του να νοθευτεί χωρίς να αφήνεται σ' αυτό τεκμήριο της επέμβασης αυτής·

«τυποποιημένος σπόρος» σημαίνει σπόρο ικανοποιητικής ποικιλιακής ταυτότητας και ποικιλιακής καθαρότητας, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί κυρίως για την παραγωγή φυτών ή τμημάτων φυτών για ανθρώπινη κατανάλωση ή διατροφή ζώων·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσιικών Πόρων και Περιβάλλοντος και περιλαμβάνει οποιοδήποτε ειδικά εξουσιοδοτημένο από αυτό πρόσωπο για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου.

3. Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται μόνο στους προοριζόμενους για σπορά σπόρους καθορισμένων γεωργικών και κηπευτικών ειδών φυτών με δεδομένη καλλιεργητική αξία και χρήση.

Εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

4.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος άρθρου, κανένας δεν μπορεί να διεκπεραιώνει εργασίες εμπορίας ή/και επεξεργασίας για πώληση οποιωνδήποτε σπόρων εκτός αν—

Άδειες για εμπορία ή/και επεξεργασία και περιορισμοί στην πώληση κλπ., σπόρων.

(α) Είναι κάτοχος άδειας σπόρων με σκοπό την εμπορία ή/και την επεξεργασία σπόρων·

(β) ο σπόρος αυτός είναι—

- (i) προβασιικός σπόρος·
 - (ii) βασικός σπόρος·
 - (iii) πιστοποιημένος σπόρος·
 - (iv) τυποποιημένος σπόρος· ή
 - (v) εμπορικός σπόρος· και
- (γ) όσον αφορά τους αναφερόμενους στις υποπαραγράφους (i), (ii), (iii) και (iv) της παραγράφου (β) σπόρους είναι ποικιλίας που περιλαμβάνεται στον κατάλογο ποικιλιών.

(2) Κανένας σπόρος δεν πωλείται ή διατίθεται με οποιοδήποτε τρόπο, παρά μόνο σε δοχεία που είναι σφραγισμένα και φέρουν ετικέτα.

(3) Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις των παραγράφων (β) και (γ) του εδαφίου (1) και του εδαφίου (2) και με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού, μπορούν να διατεθούν στην αγορά—

- (α) Ακατέργαστοι σπόροι που προορίζονται για επεξεργασία με την προϋπόθεση ότι είναι γνωστή η ταυτότητα των σπόρων·
- (β) μικρές ποσότητες σπόρων για δοκιμές, επιστημονικούς σκοπούς ή εργασίες επιλογής.

(4) Οι διατάξεις των εδαφίων (1) και (2) δεν εφαρμόζονται σε—

- (α) Οποιαδήποτε απευθείας πώληση σπόρων από παραγωγό σε κάτοχο άδειας σπόρων ή από κάτοχο άδειας σπόρων σε άλλο κάτοχο άδειας σπόρων·
- (β) οποιαδήποτε πώληση σπόρων, η πώληση των οποίων δεν έχει δημόσια διαφημιστεί, από γεωργό σε άλλο γεωργό, αν οι σπόροι αυτοί παραδίδονται απευθείας από τον πωλητή στον αγοραστή·
- (γ) οποιαδήποτε πώληση σπόρου για οποιοδήποτε άλλο σκοπό εκτός της σποράς·

(5) Οι διατάξεις των παραγράφων (β) και (γ) του εδαφίου (1) και του εδαφίου (2) δεν εφαρμόζονται σε οποιαδήποτε εξαγωγή σπόρων σε κράτος μη μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(6) Για να ξεπεραστούν τυχόν προσωρινές δυσκολίες όσον αφορά τη γενική προσφορά βασικών, πιστοποιημένων, τυποποιημένων ή εμπορικών σπόρων, οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν διαφορετικά, ο Υπουργός μπορεί να αποφασίσει ότι για μια συγκεκριμένη περίοδο, επιτρέπεται η εμπορία σπόρων που υπάγονται σε κατηγορία για την οποία ισχύουν λιγότερο αυστηρές προδιαγραφές ή η εμπορία σπόρων ποικιλιών που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο ποικιλιών. Η εμπορία θα καλύπτει μόνο τη χρήση σπόρων από γεωργούς που αντιμετωπίζουν τις εν λόγω δυσκολίες σε όλη τη Δημοκρατία ή σε τμήμα της.

5.—(1) Κάθε άδεια σπόρων εκδίδεται από τον Υπουργό με όρους που ορίζονται στην άδεια και αφού καταβληθεί το καθορισμένο τέλος.

(2) Οποιαδήποτε άδεια σπόρων εκπνέει, εκτός αν ανακληθεί προηγουμένως, μετά παρέλευση πέντε χρόνων από την έκδοσή της, μπορεί όμως να ανανεώνεται αφού καταβληθεί το καθορισμένο τέλος.